

Zpráva ze služební cesty

Termín cesty: 24. – 29. 4. 2007
Místo: Brusel, Antverpy (Belgie)
Účastníci: RNDr. Danuše Lošťáková, PhDr. Ludmila Slezáková
Účel cesty: Získání zkušeností z práce významných belgických knihoven a knihoven Evropské unie

Ve dnech 24. – 29. 4. 2007 zorganizovala Česká informační společnost studijní cestu do vybraných belgických knihoven, které se zúčastnilo 47 knihovníků z celé ČR. Hlavním účelem cesty byla návštěva Ústřední knihovny evropské komise a Parlamentní knihovny Evropské unie. Účastníci studijní cesty navštívili i další belgické knihovny, muzea a kulturní památky. Chronologický rozpis navštívených míst:

Brusel – Bibliothèque Royale de Belgique

Královská belgická knihovna patří mezi nejdůležitější kulturní instituce v Belgii. Současná budova byla vystavěna ve druhé polovině 20. století. Podle sochy krále Alberta I. na koni, která stojí v prostorách před budovou, se knihovně zkráceně říká Albertina. Knihovna má ve svém fondu asi 6 miliónů knih. Plní funkci národní knihovny. Hlavní katalog zahrnuje belgické knihy od roku 1975 a zahraniční dokumenty od roku 1985. Retrospektivní katalog obsahuje záznamy od roku 1875 – 1974. Automatizovaný knihovní systém, který je v knihovně zaveden nemá výpůjční modul, takže si čtenáři o knihy žádají prostřednictvím tištěných žadanek. Zavedený systém vyřizování těchto žadanek se jevil poněkud zastaralé. V knihovně bylo povoleno fotografovat jen vstupní prostory. Jejich řešení bylo přívětivé, praktické a pro návštěvníky pohodlné. Mimořádně vkusně působil i zahradní areál, v němž si návštěvníci knihovny mohli za pěkného počasí studovat. Na šatních skříňkách byly kromě čísel vyobrazeny významné belgické osobnosti.

Ústřední knihovna Evropské komise

Knihovna byla založena v roce 1958 a je v současné době umístěna v bývalém kostele, jehož vnitřní prostor byl přebudován do několika podlaží. Hlavním posláním knihovny je shromažďovat informace z oblasti Evropské integrace, a to v tištěné i elektronické podobě. Knihovna je určena pro zaměstnance Evropské komise, pro stážisty, úředníky jiných orgánů EU a souvisejících institucí, externí návštěvníky, mezi než patří odborná a vědecká veřejnost. Knihovna má 505 000 svazků a odebírá 2 500 periodik ve všech evropských jazycích. Mírně vyšší je zastoupení angličtiny a francouzštiny. Roční přírůstek je asi 12 000 titulů. Pro vyhledávání slouží katalog EGLAS (European Commission Libraries Catalogue) – <http://europa.eu/eclas>.

EGLAS je společný katalog Evropské komise obsahující odkazy na materiály v síti knihoven, která se nazývá RéseauBiB. Kromě Ústřední knihovny je součástí této sítě asi 25 menších specializovaných knihoven.

ECLAS obsahuje úřední tisky Unie a dokumenty většiny mezinárodních organizací, obchodní, akademické a vládní publikace a články z periodik, jejichž význam je dlouhodobý. V katalogu ECLAS je možno nalézt materiály týkající se evropské integrace, politických cílů a činností orgánů Unie a materiály týkající se členských států EU, zejména jejich institucionálních, právních a sociálně-ekonomických struktur nebo technický materiál nezbytný k práci různých útvarů Komise, od právních dokumentů až po vědecké a technické výzkumné práce.

Zaměstnanci knihovny připravují pro komisaře každodenní přehled významných novinových článků, které jsou rozčleněny do jednotlivých oborů.

Knihovna Evropského parlamentu

Knihovnu Evropského parlamentu představila na své prezentaci Mgr. Kateřina Vávrová.

Knihovna je určena především poslancům a jejich asistentům. Mohou tam však studovat i další uživatelé, ale jen prezenčně. V knihovně je zaměstnáno 90 zaměstnanců, jejichž hlavním cílem je poskytovat co nejlepší služby poslancům Evropského parlamentu. Knihovní fond v současné době má asi 100 000 svazků a asi 1 000 titulů časopisů, z nichž některé jsou odebírány on-line. Jsou ve všech evropských jazycích. Z databází jsou upřednostňovány plné texty zpravodajských agentur celé Evropy (z ČR je to ČTK). Je vytvářena i sbírka studijní literatury pro vzdělávání knihovníků (např. manuály apod.). Pro vyhledávání slouží katalog LORIS, jehož nová verze se právě připravuje.

Hlavní službou, kterou knihovna plní, je zodpovídání různých typů dotazů a pomoc při vyhledávání informací. K tomuto účelu byl vyvinut elektronický dotazovací systém, který je k dispozici na intranetu. Jednotlivé dotazy jsou pak zodpovězeny specialisty pro daný obor. Systém odpovědi archivuje.

Evropský parlament

Atomium

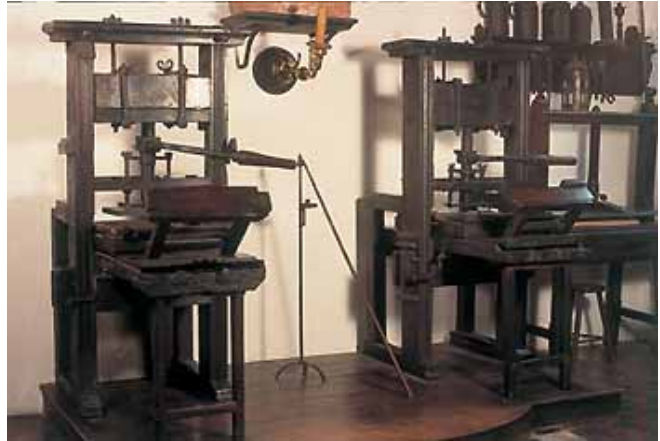
Součástí návštěvy Bruselu byla i prohlídka Atomia, které je jednou ze světoznámých dominant. Stavba byla postavena u příležitosti mezinárodní výstavy v roce 1958. Měla být jejím symbolem a trvat jen po dobu výstavy, ale měla velký úspěch a byla zařazena mezi bruselské pamětihodnosti. V roce 2006 byla kompletně rekonstruována.

Muzeum Plantin-Moretus Prentenkabinet

Mezi další významné návštěvy patřil Muzeum Plantin-Moretus Prentenkabinet (Muzeum knihtisku) v Antverpách, kde bylo shrnuto vše o knihtisku, od licích strojů na odlívání různých forem liter, přes první tiskařské stroje, mědirytiny obrázků a světoznámých map až po nejstarší tištěné exempláře.

Stadsbibliotheek Antwerpen (<http://stadsbibliotheek.antwerpen.be>)

Mimo rámec programu jsme navštívily i Městskou knihovnu v Antverpách. Je otevřena pro veřejnost od pondělí do soboty (do 13 hod.). Ve svém fondu má asi 1 mil. svazků, 6 tis. vzácných knih, 109 inkunábulí, 381 manuskript a velké sbírky novin a časopisů.

Knihovní katalog zpřístupňuje on-line nejen knihovní fondy Stadsbibliotheek Antwerpen, ale také Antwerp university libraries, Handelshogeschool, Stadsarchief (Městský archiv), Archive and Museum of Flemish Cultural Life a Museum Plantin-Moretus

Studijní cesta byla velmi podnětná a přispěla k rozšíření pohledu na rozvoj knihoven v našich podmínkách.

V Olomouci 2. 5. 2007

RNDr. Danuše Lošťáková, PhDr. Ludmila Slezáková